

Šrámkova Sobotka off-line

úvodník

Navzdory titulu letošního festivalu, navzdory stylizaci propagačních letáků a plakátů, navzdory všem snahám festival zviditelnit na internetu a zejména navzdory obětavé práci spasitele počítačových sítí Davida zůstávala Šrámkova Sobotka 2009 v prvních třech dnech svého průběhu velmi často

zoufale off-line. Zdá se však, že žába na prameni našich problémů byla nahrazena nějakým rozumnějším zvířetem a ode dneška bude možné se na zahradě Šrámkova domu volně připojit k síti wifi. Zároveň se podařilo rozběhnout slibovaný sobotecký blog a nyní již bude, doufejme, adresa http://www.sramkovasobotka.cz zajímavá nejen kvůli nejčerstvějším informacím o změnách v programu, ale též díky příspěvkům jednotlivých účastníků festivalu. Stále platí, že pokud budete mít zájem na tyto stránky přispět, stačí se zastavit v redakci a požádat o přístupová práva. Nově navíc platí, že vám tato žádost i k něčemu bude.

Bylo zajímavé pozorovat, jak se náš život, v obyčejných dnech zcela závislý na komunikaci po internetu, v této době změnil. Nebylo najednou možné svým kamarádům poslat e-mail nebo si s nimi popovídat přes instant messaging, pryč bylo sledování ostatních na Facebooku, pryč byly oblíbené hádky na diskusních fórech. Nezbývalo než se s lidmi potkávat osobně, tak jako za starých časů, o kterých my mladí slýcháme od pamětníků. Přemýšlím, kdy jsem naposledy měl možnost s někým z kamarádů jen tak zajít na pivo, to pivo pít v jeho společnosti a povídat si o životě, vesmíru a vůbec o všem přímo z očí do očí, místo usrkávání piva z lahve v přítmí vlastního pokoje a anonymizovaného psaní nesmyslných komentářů pod novinové články a následné hádky v soukromé poště o tom, jestli je hezčí barva modrá, oranžová, nebo zelená. Byl jsem nadšen poznáním, nakolik je taková komunikace bohatší a přínosnější. Je při ní možné mnohem lépe pochopit, co si druzí myslí a jak se dívají na svět. I takové hádky, při nichž je možné v reálném čase sledovat, jak váš oponent rudne, mají leccos do sebe.

Zpráva o tom, že Sobotka už bude nadále jen on-line, je tak vlastně zprávou smutnou. Zase se budeme moci uzavřít na svých soukromých ostrůvcích tvořených klávesni-

cí, myší, monitorem, hrnkem kávy a lahví alkoholu, své kamarády vyměnit za změť písmen, která ze sebe chrlí na internetová úložiště slov, přestat se zajímat o jejich pocity, řeč jejich těl, výraz jejich tváří. Ale s tím se nedá nic dělat – pokrok nezastavíš. Ode dneška opět vyměníme úsměv za smailík a nashle na internetu!

Vít Prokopius

komentáře

Radim Kučera, 13.37.42.xxx, 6. 7. 2009, 02:18:56

"Přemýšlím, kdy jsem naposledy měl možnost s někým z kamarádů jen tak zajít na pivo" - ve středu se mnou, vole.

PROGRAM

09.00 sál spořitelny **Mgr. Jan Lukavec: Knihovna 21. století**Přednáška

09.00–12.00 prostory Mateřské školy **Tvůrčí dílny časopisu Pastelka**

13.30 zahrada Šrámkova domu

Mgr. Kateřina Slušná: Autorské právo na internetu (nejen o Creative Commons)

15.00 Šolcův statek, Lapidárium Galerie Karla Samšiňáka

Petr Kavan: Sochy

Vernisáž

16.00 Šrámkův dům

Fráňa Šrámek: Léto

Poslech rozhlasové hry.

17.00 zahrada Šrámkova domu

Miloslav Topinka

Autorské čtení

19.30 Městské divadlo

Arnošt Goldflam: Stará bába tančí

Divadlo U Valšů v Praze. Režie: Akram Staněk. Vstupné 100,- Kč

22.00 zahrada Šrámkova domu (Městské divadlo)

Píle předchází pád

Zpěv a hry: Jana Drábková, Klára Hůdová, Pavel Liška a Jiří Weinberger.

JÍDELNÍČEK

8.00-9.00 11.30-13.00 snídaně: pomazánka z tuňáka, chléb, čaj oběd: hovězí vývar s fridátovými nudlemi, hovězí maso vařené, rajská omáčka, těstoviny

17.30-19.00

večeře: těstovinový salát s kuřecím masem

Poetické odpoledne

recenze

Čtení oceněných prací letošního ročníku literární soutěže se vydařilo. Přednesu dvou básnických a tří prozaických ukázek se chopili správní lidé na správných místech: po sálu spořitelny předčítali lektoři festivalových dílen postupně v akusticky nečekaně vhodném prostoru schodiště

spořitelny, před kostelem a v městském parku; na závěr potěšila publikum pod ořechem na dvoře Šolcova statku Hana Kofránková entuziastickým podáním ironické alegorie o napravení Politika. Obzvláště chladný stín sv. Máří Magdaleny a naopak slunný park byly dobrou volbou, prostředím příhodně dotvářejícím dojem z ukázek – básnické morality na téma Desatera a úryvku povídky, odehrávající se za slunečného dne u bazénu.

Vybrané ukázky se rovnoměrně rozložily mezi pól vážnosti a pól odstupu a nadsázky. I ty z prvního pólu se dokázaly téměř úplně vyhnout přepjatosti, jaká poznamenává amatérské literární snažení víc než často (pro ilustraci se stačí, jak jinak, projít po internetu). Korektor si jen neodpustí pozamračení na jednoho z laureátů: knižní prostředek, jakým je zájmeno "jenž", lze buď skloňovat náležitě, anebo

se jeho užití vystříhat – v opačném případě ("krokodýli, jenž mají zpozorovat mládě zebry") vysoký styl shazuje sám sebe.

Radek Ocelák

Coby bonbonek bylo lze obdivovati v závěru dorazivšího velocipedistu a jeho nablýskaný stroj, oba opřené o ořech.

Nedeľné zvučanie chorálu

recenze

Z niekoľkých hudobných programov, ktoré má *Schola Gregoriana Pragensis* v repertoári, sme si mali možnosť vypočuť program *Ars antiqua*, ktorý je prierezom hudobného repertoáru parížskych katedrál 13. storočia. Jednoduchý jednohlasý gregoriánsky chorál v tom čase už väčšinou oplýva bohatou orna-

mentálnou ozdobnosťou a je dopĺňaný do veľmi pôsobivých viachlasých kompozícií. Prvé a posledné skladby koncertu boli venované tzv. konduktu – piesňovej strofickej forme, ktorá nemusí byť nutne napísaná na liturgické texty. Väčšia časť koncertu však pozostávala z cyklu mariánskej omše, venovanej sviatku Očisťovania Panny Márie, nazývaného ľudovo tiež Hromnice. Liturgicky spadá tento sviatok na 40. deň po narodení Ježiša Krista. Podľa starozákonného predpisu o rituálnej čistote bola žena po pôrode chlapca považovaná 40 dní za nečistú. Po uplynutí tejto doby musela priniesť do chrámu obeť, ktorá bola spojená s predstavením dieťaťa Hospodinovi.

Túto sviatočnú liturgiu nám spevácky súbor predniesol v deň ďalšieho veľkého sviatku, venovaného pripomienke vierozvestcov Cyrila a Metoda. Jednou z ich zásluh je zavedenie

slovanského jazyka do bohoslužby. Trochu ma mrzelo, že sme si nevypočuli aspoň kúsok liturgie v tomto jazyku. Pravdepodobne by ale nešlo o gregoriánsky chorál, keďže tento sa vyvinul práve v latinskej rímsko-katolíckej tradícii.

Všetci členovia Scholy Gregoriany sú školení speváci, ale aj tak ma prekvapovala technika ich spievania. Prirodzenosť hlasov, od ktorých som čakala viac nazálnych zvukov a falzetu, ľahkosť, s ktorou zvládali i vysoké polohy, presnosť intonovania až do špiku kosti, práca s nekonečným dychom, ktorý bolo počuť len tam, kde to bolo úmyselné, a najmä položenie hlasov v rezonancii, ktorá umožňovala posielať hlas poslucháčom a oslovovať ich, mi brali dych. O technike možno povedať len toľko, že k sebe neprivolávala nežiadanú pozornosť a umožňovala úplne ponoriť sa do hudobného zážitku.

Skupina bola ako jeden organizmus s viacerými ústami. Všetci súzneli jedným hlasom, ako by nebolo nič prirodzenejšie. Pritom si viem predstaviť, koľko práce, času, úsilia a trpezlivosti musí umelecký vedúci David Eben, rovnako ako všetci členovia súboru, venovať tomu, aby zliali svoje individuálne hlasy do homogénneho tvaru, primäli text prúdiť spoločnou dikciou, udržali rozvoľnený rytmus chorálu prispôsobovaného textu nerozchádzať sa ani v ornamentálne zdobených viachlasoch.

Ako na nás duchovná hudba vlastne pôsobí? I keď je primárne zhudobnením textov, význam slov nie je tým, čo ku mne prenikalo. Presnosť intervalov a jednotný prúd pozornosti na mňa pôsobili, ako by hudba rezonovala s niečím nad-subjektívnym, a práve tento presah, či dotyk s univerzálnym, pôsobil kontemplatívne a očistne.

Milena Fridmanová

Co vyhrálo v Trutnově a co se hrálo v Sobotce

recenze

Pevně věřím, že více než vlivem včera vypitého alkoholu, k němuž se p. Hoškovi i svijanskému pivovaru rád přiznávám, jsem byl z podvečerního představení dojat díky Ladě Blažejové. Vždycky jsem totiž potěšen, když se lidé prošlí přípravným výborem tohoto festivalu odhodlají kromě celoročního orga-

nizačního zápalu přispět i do programové skladby. Blažejová poprávu několik let sklízí úspěchy jako vedoucí dětské dílny, z níž vybudovala těžko odmyslitelnou část závěrečného večera dílen, a včera myslím uspěla i jako autorka plnohodnotného programu. Pravda, ani po přečtení programu, ani po závěrečeném předání květin netuším, zda Blažejová může za všechny tři předvedené krátké etudy, anebo jen za obě Studia Šrámkova domu Sobotka (třetí dodal Divadelní spolek Třesky plesky Běchary a byla to aktovka nejméně vydařená), dramaturgie mi však radost nezkazí.

Úvodní prostá a nonsensuplná říkačka *Když se ze lva sta*ne želva pojednává, jak vidno z názvu, o pomatené evoluci. Považuji ji za jeden z nejduchaplnějších komentářů k letošní špatné exhibici hradního mluvčího Petra Hájka, který několik týdnů prostoduše a bez jakékoli inspirativnosti, zato za mediálního poklonkování odsuzoval teorii o evoluci jako marxistickou ideologii zla. Zajisté to nebyl prvotní záměr autorů, ale včerejšek mi potvrdil dávnou pravdu, že každé dobré umění je též aktuálně politické. Bláznivý vývoj druhů zpodobněný sedmi dětmi na jednoduchém černém pozadí, porušeném pouze listí prostou, přesto plody obsypanou jabloní, tedy stromem poznání a prvotního hříchu, přirozeně spojil vědu se zdejší náboženskou tradicí. Kam se na ty děcka hrabou, pane Hájek.

Druhý příspěvek, nazvaný *O stromu, který neměl být nalezen*, byl sérií bajek rozvíjejících příběh a estetiku předchozího. Jabloň už nezůstala varováním tiše přítomným na pozadí, nýbrž byla přibrána k dění jako jeho hybatel, inspirující faunu k touze po novém poznání, anebo k touze po novém sociálním pořádku. Kdybych chtěl vytrvat u předešlého politologického přesahu, zřejmě bych v narážkách na hlou-

Cantervillské strašidlo

pého krále spatřoval Havlova Vlastíka Kleina a v komáru oděném v modrém a výsměšně bodajícím oranžového lva neblahou předzvěst tuhého předvolebního léta, které nás všechny čeká. Jenže to už bychom se dostali od inscenace příliš daleko, do sebezahleděné nadinterpretace, řečeno s Umbertem Ecem. Přiznávám raději, že nevím, co o tomto kousku psát jiného, než že šlo o divadlo ztvárněné dětmi (nikoli divadlo dětské) a že nejzábavnější na něm byly trefné komentáře drobotiny přihlížející v sále.

Poslední kus – Cantervillské strašidlo aneb Těžký osud poctivého anglického strašidla – byl herecky nejvyzrálejší

a prostě zábavný, protože postavený na situační i slovní komice. Podotýkám jen, že americký velvyslanec, přiblížený jako buran vyjadřující se obecnou češtinou, bude v soukromí těžko svou ženu oslovat galantně "lady". Naopak oceňuji práci s časem. Moderátorovo uvádění jednotlivých obrazů, které rozsekávalo děj, bylo v úvodu hry natolik časté, že bylo

až deprimující. Postupné prodlužování jednotlivých obrazů v kombinaci s blížícím se koncem, a tedy stále rychleji odsypávajícím příběhem, byl báječný tah.

Suma sumárum slušná hodinka.

Lukáš Novosac

K vernisáži na Šolcárně

Výsledky Literární soutěže Šrámkovy Sobotky

Soutěžní práce kategorií I.–III. posuzoval odborný lektorský sbor ve složení Petr Stančík, Jan Dvořák a Jaroslav Pokorný. Soutěžní práce kategorie IV. posuzoval odborný lektorský sbor ve složení Jaroslav Pokorný a Antonín Fendrych.

I. kategorie: Básně a básnické soubory

1. cena: Jan K. Faltus (Tichá Akitsuka)

2. cena: Kateřina Komorádová

3. cena: Jan Spěváček (Dvaadvacet)

Čestné uznání: Barbora Štanclová (Rovina Ticha), Lukáš

Filip

II. kategorie: Prozaické práce

1. cena: neudělena

2. cena: Lukáš Filip (4 prózy), Daniel Pískovský (3 prózy), Radka M. Poslušná (Pedro el Negro), Jan Tomeš (2 prózy)

3. cena: Ondřej Hník (Výběr z drobných próz), Linda Hroníková (Cracker)

Čestné uznání: Lenka Černohorská (Tak jde čas po česku 1977–2000), Jana Jirásková (Absolutní jednoduché rány)

III. kategorie: Divadelní a filmový scénář

Čestné uznání: MUDr. Václav Franc (divadelní hra Převozník spol. s.r.o.)

IV. kategorie: Studie z odborných literárních věd o autorech východočeského regionu, historické práce o vývoji kulturních poměrů ve východních Čechách

Čestné uznání: MUDr. Václav Franc (Jak do Řehče přišel sport)

Anketa

Kolikátého podle tebe dneska (v neděli) je?

Helena Kunčarová, redaktorka: Nemám ponětí

Ondřej Šmejkal, editor: A kolikátýho potřebujem, aby bylo?

Antonín Handl, grafik: Musí být šestýho.

Eva Grillová, sazečka: Pátýho. Hele, já jsem tu obálku ani neviděla!

Tereza Botlíková, korektorka: Pátýho bylo v pátek, podle toho si to pamatuju.

Vít Prokopius, šéfredaktor: (Dlouze vzdychne.) Nevim.

Ucho

upoutávka

Karel Kachyňa svým Uchem v roce 1970 napadl tehdejší československý režim ostřeji, než bylo běžné i v "uvolněných" šedesátých letech. Potíže v něm nevznikají vinou několika jedinců zkorumpovaných mocí, ale proto, že celý systém je postaven na stále přítomné hrozbě a na všemocnosti tzv. bez-

pečnostních složek. Mírně reformní, ale tak trochu zbabělý a velice flexibilní politik s manželkou se tu stávají obětí skutečnosti, že jeho starší ochránce náhle upadl v nemilost. Vládci si potřebují vynutit funkcionářovu poslušnost a klíčovým prostředkem se stanou odposlouchávací zařízení.

Film je zajímavý nejen jako ilustrace fungování totalitního režimu, ale i svým zobrazením moderní technologie. Ta zde částečně nahrazuje přítomnost člověka, který by hrdiny poslouchal nebo sledoval, zároveň jde o rafinovanější způsob zastrašování. Elektronického vetřelce je snazší se zbavit, pokud ho najdete – každý přístroj se dá zničit. Jenže na rozdíl od člověka je necitelný a mlčenlivý – nedozvíte se od něj,

proč vás poslouchá, co po vás chce, přináší jen strach a nejistotu. V této souvislosti je tedy skutečnost, že samotní tajní policisté jednají s hrdiny velice přátelsky, více než jen ironická: mohou si to dovolit, protože špinavou práci za ně udělá elektronické ucho.

Antonín Handl

Blogging is sexy!

Podělte se o své dojmy, pocity a myšlenky! Pište na oficiální blog Šrámkovy Sobotky.

www.sramkovasobotka.cz

Dokumenty online s pomocou Googlu

internety

Pokiaľ ste už niekedy potrebovali pracovať na jednom dokumente s viacerými ľuďmi či často striedate počítače a máte problém so značením poslednej aktuálnej verzie súborov, určite už používate Google Docs. Zhruba povedané práve zmienené dôvody viedli Google k vyvinutiu tejto aplikácie,

ktorá umožňuje skladovať dokumenty online a zdieľať ich s inými spolupracovníkmi. Okrem Google Docs sa v tomto čísle pozrieme na aplikácie na vytváranie kalendárov a webových stránok.

Google Docs umožňujú ukladať na internete a zdieľať dokumenty štyroch typov: textové dokumenty, tabuľky, prezentácie a formuláre. Všetky typy dokumentov sa dajú vytvárať priamo online, alebo uploadovať z počítača. Zdieľať ich môžete iba na čítanie, alebo tak, aby ich pozvaní spolupracovníci mohli editovať. Keď pracujete na jednom dokumente viacerí súčasne, môžete vidieť, kto a kde dokument práve upravuje.

Texťáky a tabuľky určite všetci poznáte. Pokiaľ potrebujete vytvoriť zložite formátované dokumenty, odporúčam ich skôr uploadovať než vytvárať online, keďže formátovacie nástroje v Google Docs sú mierne oklieštené. Pri tvorbe prezentácií a ich zdieľaní dbajte na formáty. Vždy je lepšie zdieľať needitovateľné (resp. ťažšie editovateľné) formáty ako PDF. Čo sa týka šablón prezentácií a obrázkov do nich, je dobré poznať niekoľko stránok s voľnými zdrojmi šablón a obrázkov. Šablóny a rôzne rady ohľadom tvorenia prezentácií v PowerPointe nájdete napr. na stránkach http://www. presentationhelper.co.uk, množstvo pripravených slajdov na stránkach http://www.slideshare.net, kde môžete zverejniť i svoje výtvory. Potrebné môžu byť i fotky a obrázky, ktoré nájdete pomocou vyhľadávania v Google Pictures (užitočné je filtrovanie podľa veľkosti a farieb obrázkov) alebo v databázach tzv. free stock pictures, z ktorých odporúčam najmä http://www.sxc.hu s obrázkami prevažne zdarma alebo http://eu.fotolia.com, kde vás však najmenší formát väčšinou vyjde aspoň na 1 dolar. Nevýhodou týchto voľných zdrojov je, že sú všetky v angličtine. Vráťme sa však k poslednému typu dokumentov v Google Docs, a to formulárom. Tieto si môžete vytvoriť priamo otázkami s predformátovanými poľami na odpovede (voľné polia, výber z možností, škála a podobne). Dajú sa používať na rôzne typy dotazníkov, testov a podobne. Ich najväčšou prednosťou je, že odpovede sa vám ukladajú do prehľadných grafov a nemusíte data z 30 vyplnených dotazníkov zhromažďovať manuálne. Všetky dokumenty v Google Docs si môžete systematizovať pomocou adresárov, avšak zdieľať je možné len individuálne dokumenty.

Google Calendar predstavuje malú a šikovnú aplikáciu, ktorá umožňuje zdieľať s inými rôzne typy časových rozpisov. V škole je pravdepodobne použiteľná napr. na tvorenie rozvrhov, časové plánovanie projektov atď. Na časové

rozvrhovanie vlastnej práce môžete použiť i kalendáre emailového klienta Thunderbird, alebo aplikáciu iCalendar, ktorá je šikovná na posielanie pozvánok na stretnutia.

Google Sites je jeden z najjednoduchších nástrojov na vytvorenie webových stránok. Zvládne to každý. Vyberiete si z grafických výzorov webu, rovnako môžete používať predformátované vzhľady jednotlivých stránok webu, napr. stránky na klasický text, skladište dokumentov, tabule na nechávanie odkazov apod. Web môžete taktiež zdieľať s inými ľuďmi pomocou rôznych prístupov podľa toho, či chcete, aby web mohli editovať, alebo nie. Rovnako môžete web zverejniť. Pokiaľ spolupracujete na webe s viacerými ľuďmi, môžete si nechať do mailu posielať všetky úpravy, ktoré sa na stránke dejú. Google Sites sú zaujímavé, pokiaľ chcete zverejňovať informácie na internete, ale osvedčili sa mi predovšetkým na vedenie projektov, na ktorých pracujete s istou skupinou ľudí. Napr. plánovanie tohtoročného Splav!u prebiehalo pomocou stránky vytvorenej cez Google Sites.

Pokiaľ by ste chceli používanie väčšiny týchto Google nástrojov inštitucionalizovať, zabezpečte si balíček Google Apps. V českej mutácii existuje verzia pre firmy, školy, neziskové organizácie a poskytovateľov služieb internetu. Informácie nájdete na stránkach http://www.google.com/a/help/intl/cs/edu/index.html. Školská aplikácia obsahuje spomínané služby Docs, Sites, Calendar a okrem toho emailové konto Gmail a Google Talk. Prečo používať Google Apps skôr než verejne prístupné Google nástroje? Najväčšou výhodou je, že pri zriaďovaní Google Apps si zaregistrujete doménu a získate e-mailové adresy s vlastným doménovým menom. Každý z vašej školy tak môže mať e-mail v tvare meno.priezvisko@skola.cz.

Podobný balíček nástrojov na internete poskytuje i Zoho.com (http://www.zoho.com). Ak vám Google nástroje nebudú sedieť, vyskúšajte ho.

Milena Fridmanová

Potřebujete okno?

Čtyři z pěti redaktorů doporučují nakládaný hermelín, pirátského kapitána a buráky.

Šrámek – obr na hliněných nohou

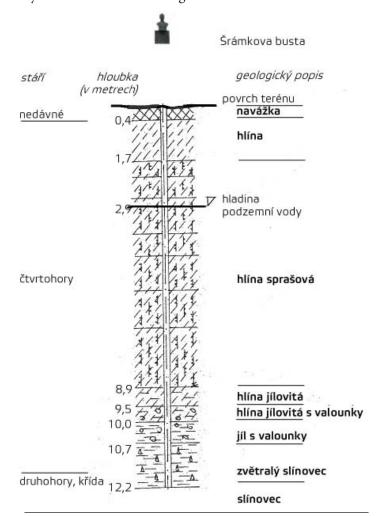

Rýpněme si do Šrámka! Anebo, ještě lépe, rýpněme si do hlíny pod ním. Má jeho mýtus pevné základy, nebo jde o nepodložené báchorky? A dá se to zjistit i na internetu, aniž bychom museli vstávat od stolu a shánět kopáče?

Geologické mapy České republiky lze najít na serveru <u>České geologické služby</u>¹. Vypadají trochu jako moderní umění či

dětské omalovánky, ale každá barva zde představuje jednu horninu. Že jsou vysvětlivky k mapě příliš odborné? Server nabízí i Geologickou encyklopedii. Chceme-li se vyznat ve stáří hornin, potřebujeme <u>stratigrafickou tabulku</u>². A pak už známe celý příběh kraje:

V druhohorách, v období křídy (před 87 miliony let), ležela Sobotka pod mořem. Řeky sem z pevniny přinášely úlomky hor v podobě písku a jílových částic, které se postupně vršily na dně. Svou vlastní vahou (křídové vrstvy jsou tlusté několik stovek metrů) se postupně zpevnily, až vznikl slínovec – šedá jemnozrnná hornina s vápnitou příměsí, připomínající psací křídu. Moře poté ustoupilo a do vzniklé souše během zdvihání Alp odspodu pronikalo magma ze zemského pláště. Ve slínovcích se tak v období třetihor vytvořily čedičové sopouchy – svislé sopečné útvary z utuhlého tmavého magmatu.

- http://www.geology.cz
- ² http://www.stratigraphy.org

Ve čtvrtohorách, během posledních dvou milionů let, vznikla současná tvář krajiny. Horniny odolnější vůči zvětrávání, jako například sopouch Humprechtu, vytvořily vyvýšeniny. V nížinách se na slínovce začaly ukládat horninové úlomky vyvětrané z okolního terénu. Vodní toky přinášely valounky, písky a jíly, nad údolími se usazovaly prachovité částice přinesené větrem – spraš. Člověk všechny tyto zeminy dále přemísťoval v rámci svých stavebních aktivit, a tak vytvořil nejsvrchnější geologickou vrstvu – navážky. Za několik milionů let se čtvrtohorní zeminy zpevní a stanou se horninami, tak jako dříve slínovce; vznikne zde nová krajina a s ní nové zeminy...

Přímo pod Šrámkem se podle údajů z nedalekého geologického průzkumného vrtu³ nacházejí navážky a neurčené hlíny. Pod nimi leží sedmimetrová vrstva sprašových hlín, níže pak říční jílovité zeminy s valounky. Horní hranice slínovců se nachází asi ve dvanácti metrech pod terénem, hladina podzemní vody leží zhruba tři metry pod terénem. Šrámkův dům je pravděpodobně založen v hloubce okolo 2 m pod terénem, tedy nad hladinou podzemní vody, ve sprašových hlínách. Jsou to zeminy málo únosné (nesmí na nich stát příliš těžké stavby, protože unesou maximálně 10 tun na m² plochy) a velmi stlačitelné (domy po dostavbě poklesnou o několik centimetrů). Jsou-li odkryté, jejich svrchní vrstva v zimě namrzá (zdvihá se, protože v ní vznikají ledové čočky), což může poškodit stavby založené mělčeji než zhruba 1 metr pod terénem. Sprašové hlíny ovšem na rozdíl od vápnitějších spraší nejsou ohroženy prosedavostí (velkým poklesem stavby po promáčení podzákladí).

Co z toho plyne? Šrámek je velikán, ale není žádná těžká váha. Jeho kořeny sahají hluboko, ovšem svým založením je tak trochu do větru. Je to však dobrý kamarád do deště i do mrazu, i když je takřka přízemní. A drží se nad vodou.

Tereza Botlíková

³ Vacek (1974): Geologická zpráva Sobotka – Šafranice – PÚP. Stavoprojekt Pardubice. Viz http://www.geofond.cz

Synekdocha na efekt

recenze

Tři páry různě se komíhající po scéně, jejich vzájemné párování, rozcházení a navracení, to byla hlavní vypravovací metoda režisérky Adély Laškotkové Stodolové a režisérského dua SKUTR (Lukáš Trpišovský, Martin Kukučka). Přemíra změn nedovoluje divákovi, aby se plně ztotožnil s příběhem. Bipolari-

ta symbolů celkový zmatek ještě zvyšuje. Pohybové divadlo v podání bývalých mladých studentů DAMU hraje "na efekt". V městském parku v Sobotce jsme viděli vizuálně krásné, ale symbolicky neujasněné plenérové představení.

Na úplném začátku se šestice aktérů heterosexuálně spáruje a jeden vztah zpečetí svatbou, pantomimické sdělovací divadlo střídají pohybově náročné kreace. Příběh se vynořuje a zase ztrácí jako posvátná řeka Punkva. Na některých místech je děj chycen a rozluštěn, některé pointy a důvody jednání se ztrácejí v blížící se noci. Třeba když se nalezne poslední dvojice, někde ve tmě, ačkoliv předtím byl každý z nich s někým jiným. Jestliže si režiséři vezmou sex jako synekdochu partnerského vztahu a tento princip nedodrží celé přestavení, je to zavádějící. Příkladem je epizodní scéna, v níž muž tanečně souloží s ženou a ona od něho odběhne, což on vůbec nezaznamená. Až těsně před jeho vyvrcholením se tanečnice přidá k jeho tempu skoků a předstíraně vyvrcholí. Tato scéna je do všeobecných vztahů nepřeveditelná. Dalším režijním neukotvením je dvojznačnost a překrývání symbolů. První problém je již v použití kádě s vodou. Jak již bylo řečeno, jedná se o efektní, ale ne funkční symbol. Když se voda použije spolu s duchovní písní, odkazuje na křest, křest jako očištění, spojení s církví a jejími konvencemi. Na druhou stranu je voda použita jako prostředek k rozvracení nefungujícího vztahu, loučení s partnerem. A když bereme vodu z tohoto hlediska, musíme brát z jiného i píseň Kyrie eleison. Žena v červených šatech se při zpěvu svůdně zadečkem nakrucuje potenciálnímu partnerovi. Když se on pokusí o první kontakt, ona ucukne jako správná křesťanka.

Muži jsou plánovitě představováni jako uhánění nebo uhánějící hřebci. Není jasné, jestli je šovinistický mužský rituální tanec záměrně hyperbolizován a tím parodován, či jestli si režisérka myslí, že se muži takto skutečně projevují. Mužnost je představována jak abstraktně tímto tancem, tak konkrétně scénou se zaseknutím sekyrky. Ženy jsou zploštěny do poloh skrytých lovkyň či sexuchtivých bezbranných osůbek. Všechny používají stejné sváděcí taktiky – synchronně tančí (převážně na zemi) s roztaženýma nohama a s rozevlátými vlasy.

Celkově musím vyzdvihnout pohybovou pružnost herců, čímž ale příběh nezachrání. Diváka upoutají skoro cirkusové kreace, ale nikam dál ho neposunou, bohužel nic nového neodhalí.

Helena Kunčarová

komentáře

Tereza Botlíková, 84.42.250.xxx, 6. 7. 2009, 01:14:27

Já jsem nedešifrovala symboliku, já jsem si to užívala. Je zcestné tvrdošíjně přistupovat ke všemu na rovině racionální interpretace. BTW šlo o maorský rituální tanec haka (proslavený ragbyovým týmem Nového Zélandu), předvedený ve zcela autentické podobě.

Radek Ocelák, 84.42.250.xxx, 6. 7. 2009, 01:32:49

Popouzí mě technické nahlížení symbolu ve stylu "X znamená A nebo B" a to, že se dvojznačnost symbolu považuje za vadu. Umělecký symbol z principu nelze dodešifrovat, právě proto je nezbytný. Doporučuji víc interpretační pokory.

Ondřej Šmejkal, 84.42.250.xxx, 6. 7. 2009, 01:49:25

Souhlas s Radkem. Vyberu-li si ve hře přecpané symbolikou jednu konkrétní interpretaci, už jsem na špatné cestě. Vyberu-li si navíc sám interpretaci nefungující, je ta faleš dvojitá. Mužské rituály mi nepřišly nijak hyperbolizovány, naopak mě udivilo, s jakou trefností dokáže ženská režisérka vyjádřit pocity muže, kterému to nejde se sekyrkou.

Nelly Pelc Vostrá, 92.829.30.xxx, 6. 7. 2009, 01:56:07

Vyčítat pohybovému divadlu přehánění je jako vyčítat rybě žábry. Jak může být prvoplánové představení obou poloh svádění, jakkoli dovedených do krajnosti? Existuje snad třetí možnost mezi tím, svádět nebo být sváděn? (Domácí úkol: Ona nechce jeho, on nechce ji, předveďte pantomimicky.

Vít Prokopius, 84.42.250.xxx, 6. 7. 2009, 02:32:03

Nelly: Jako jak že neexistuje třetí možnost? To tvrdil Hitler taky.

Neděle

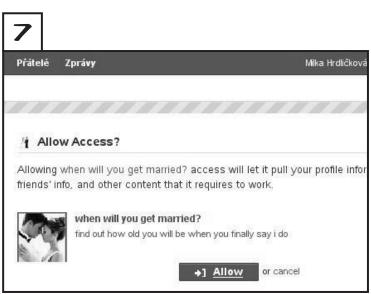
stalo se

Hned po ránu byli účastníci festivalu vystaveni takřka hamletovskému dilematu – med, nebo marmeládu? Už se ví, jak spadl airbus – rozbil se o hladinu oceánu, oznámily Lidové noviny. Ovečky dělají bé nebo mé, zatímco pejsci haf, definitivně určil šéfredaktor Splav!u Vít Prokopius. Wimbledon

vyhrál dle očekávání Roger Federer, ale byl to boj. Dobrý večer, pozdravil davy Josef Šlerka při dopoledním zahájení 53. ročníku Šrámkovy Sobotky. Paní Shelley Sawersová zveřejnila na Facebooku řadu osobních údajů o svém manželovi, šéfovi britské MI6. Vítězní poetové vesměs nedorazili. Petra Paroubková přijela podpořit manžela v šestém měsíci těhotenství. Na Šolcově statku se vzpomínalo na Karla Samšiňáka za pomoci Laviček. Před Šolcovým statkem se mrouskaly kočky. Uplynulo jedenáct dní od smrti Krále popu. U nás jde čas jinak, hlásá nápis na hodinách v cukrárně Stáza – v redakci Splav!u to podle jistých náznaků platí také. Big Mother sama sebe veřejně překřtila na Big Babu. Zdělanci hráli a zpívali v půl jedné v noci u kašny, nyvě a tklivě.

Fotoromán

SPLAV! – Sobotecký Pravidelný Lehce Avantgardní Věstník

Vychází v Sobotce během konání 53. ročníku festivalu Šrámkova Sobotka, od 4. do 11. 7. 2009. Cena 10 Kč.

Vydává občanské sdružení SPLAV!, Milady Horákové 123, 160 00 Praha 6, IČ 266 74 122, DIČ CZ26674122.

Evidenční číslo MK ČR E 15812.

Redakce: Tereza BOTLÍKOVÁ, Milena FRIDMANOVÁ, Eva GRILLOVÁ, Antonín HANDL, Zuzana KUBIŠOVÁ, Helena KUNČAROVÁ, Lukáš NOVOSAD, Radek OCELÁK, Vít PROKOPIUS, Jan PUC, Ondřej ŠMEJKAL, Kateřina VESELOVSKÁ

> www.splav.cz, www.sramkovasobotka.cz Vychází za přispění Královéhradeckého kraje.